

PRO

**ÖZHAN YALÇINKAYA
SADULLAH KARAYANIK
HASAN KURT**

TÜRKÇE DENEMLERİ

TYT

14 x 40

YD PRO
YAYIN DENİZİ

14x40 TYT TÜRKÇE DENEMELERİ

DENEME 1

YD PRO
YAYIN DENİZİ

Karekodu okut, çözüme ulaş.

KONU ANALİZİ**TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ**

1. Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam	
2. Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam	
3. Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam	
4. Cümlede Anlam	
5. Cümlede Anlam	
6. Cümlede Anlam (Cümle Birleştirme)	
7. Ses Bilgisi	
8. Paragrafta Yapı (Giriş Cümlesi)	
9. Cümlelerin Öğeleri	
10. Paragrafta Anlam (Çıkarımda Bulunma)	
11. Paragrafta Yapı (Sonuç Cümlesi)	
12. Dil Bilgisi (Karma)	
13. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
14. Parça İçinde Gönderme Yapan İfade	
15. Yazım Kuralları	
16. Paragrafta Yapı (Paragraf Oluşturma)	
17. Yazım Kuralları	
18. Noktalama İşaretleri	
19. Noktalama İşaretleri	
20. Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları	
21. Paragrafta Yapı (Düşüncenin Akışını Bozan Cümle)	
22. Paragrafta Yapı (Parçayı İki Paragrafa Ayırma)	
23. Paragrafta Yapı (Diyalog Tamamlama)	
24. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
25. Paragrafta Yapı (Gelişme Cümlesi)	
26. Paragrafta Anlam (Ana Düşünce)	
27. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
28. Paragrafta Anlam (Paragraf Çözümleme)	
29. Paragrafta Anlam (Farklı İki Paragrafın Yorumu)	
30. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
31. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
32. Paragrafta Anlam (Paragraf Çözümleme)	
33. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
34. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
35. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
36. Cümlede Anlam	
37. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
38. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
39. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
40. Söz Öbeğinde Anlam	

1. Eğitim, yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Bu süreç, bazen örgün olarak ---- bazen de yaygın olarak bireyle-
rin etkileşimde bulunduğu ---- gerçekleşir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) her fırsatta - okullarda
B) belirli zamanlarda - özel alanlarda
C) kendiliğinden - arkadaş çevresinde
D) planlı programlı - tüm ortamlarda
E) aile içinde - ekran ortamında

2. • **yürümek:** Bir işte ileri gitmek.
• **yumuşak:** Kolaylıkla şekil verilebilen.
• **beklemek:** Bir kişiyi ya da bir şeyi muhafaza etmek.

**Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yürümek, yumu-
şak, beklemek” sözcükleri belirtilen anlamlarını kar-
şılacak şekilde kullanılmıştır?**

- A) Fırına kadar yürür, sıcak ve yumuşak somunların çıkmasını sabırsızlıkla bekler, eve dönene kadar birini mideye indirirdik.
B) Adamın üstüne yürüyen bu saygısız gencin yumu-
şak dilden anlamasını, pişman olmasını beklemek komik kaçıyordu.
C) Bir vakitler bostan bekleyen bu genç, yalnızlık gün-
lerinde işlemeyi öğrendiği yumuşak lüle taşı işinde epeyce yürümüş.
D) Beklediğimiz otobüs gelmeyince yürümeye karar verdik ama yumuşak tabanlı ayakkabılarımıza rağmen bu hiç de kolay olmadı.
E) İki de birbirinden yumuşak huylu olan bu iki insanın kurduğu ortaklığın yürümesi beklenirdi ama sonuç hiç de öyle olmadı.

3. Sanatçının son eserini okudunuz mu? Eğer okumadıysanız hemen temin edin (alın) ve okumaya bir an önce
I II
(hemen) başlayın. Gerekli gördüğünüz yerleri sıcağı sı-
III
cağına (vakit geçirmeden) not edin. Araştırma yapanla-
rın yanı sıra antoloji (seçki) hazırlayanların da yararlan-
IV
acağı bu eser, çalakalem (imgeli, süslü) yazılmış yapıt
V
lardan değildir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) İnsanın düşünme, akıl yürütme, objektif gerçekleri algılama, yargılama ve sonuç çıkarma yeteneklerinin tamamıdır zekâ. (II) Çocuklarda zekâ gelişimini etkileyen en önemli etkenin kalıtım olduğuna dikkat çeken uzmanlar, anne-babanın genlerinin ve kalıtımı belirleyen tüm özelliklerinin rastlantısal olarak çocuğa geçtiğini belirtmişlerdir. (III) Ancak zekâda kalıtım kadar çevrenin de etkisi vardır; söz gelimi, tek yumurta ikizleri birbirlerinden ne kadar farklı çevrelerde yetişirlerse aralarındaki zekâ farkı da o kadar fazla olmaktadır. (IV) Bazı araştırmalarda, aynı zekâ seviyesine sahip olmalarına karşın, eğitim seviyesi yüksek ailelerin çocuklarının, düşük eğitilmiş ailelerin çocuklarına göre daha başarılı oldukları görülmüştür. (V) Buradan yola çıkıldığında aile ile zihinsel gelişim arasında birebir etkilenenin olduğu söylenebilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede düşünceyi geliştirme yollarından tanımlamaya başvurulmuştur.
 B) II. cümlede, çocukların zekâ gelişimindeki en önemli faktörün genetik olduğu ifade edilmiştir.
 C) III. cümlede karşılaştırmadan ve örneklemeden yararlanılmıştır.
 D) IV. cümlede, zekâ düzeyinin eğitimle geliştirilebileceği üzerinde durulmuştur.
 E) V. cümlede bir araştırmadan hareketle yapılan çıkarım dile getirilmiştir.

5. • Yılın ilk çeyreğinde seyahate çıkan kişi sayısı kaç olmuştur?
 • İlk çeyrekteki seyahat harcamaları, yerli turistler için önceki yıla göre hangi oranda artmıştır?
 • Yılın I. çeyreğinde toplam ve ortalama geceleme sayısı kaç olmuştur?
 • Kişisel harcamaların toplam harcamalar içindeki payı ne olmuştur?

Belirli bir yıla özgü turizm hareketliliğiyle ilgili aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Harcamaların %95,8'ini 5 milyar 825 milyon 164 bin TL ile kişisel, %4,2'sini ise 253 milyon 568 bin TL ile paket tur harcamaları oluşturmuştur.
 B) Ülke içinde yapılan toplam seyahat sayısı bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %4,4 artarak 8 milyon 309 bin olarak gerçekleşmiştir.
 C) Yılın ilk çeyreğinde seyahate çıkanlar, toplam 62 milyon 36 bin geceleme yapmış; ortalama geceleme sayısı 7,5 gece olmuştur.
 D) Yerli turistlerin, seyahat harcamaları yılın I. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %49,7 artarak 6 milyar 78 milyon TL olmuştur.
 E) Ocak, şubat ve mart aylarından oluşan üç ayda, yurt içinde ikamet eden 6 milyon 955 bin insan seyahate çıkmıştır.

6. I. Olumlu cümle, pek çok kişi tarafından zihinde iyi anlam çağrıştıran cümle olarak algılanmıştır.
II. Olumlu cümle; yüklem bildirdiği eylemin geçmişte, şu an veya gelecekte yapılabilirliğini anlatan cümledir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olumlu cümle, zihinde güzel çağrışımlar yapan cümle olsa da pek çok insan tarafından yanlış anlaşılmıştır.
B) İnsanların çoğunun zihninde olumlu çağrışımlar uyandıran olumlu cümle, aslında yanlış bir algılama sonucu kısıtlı bir kapsam içerisine hapsedilmiştir.
C) İnsanların hoşuna gidebilecek anlamlar içeren yargılar olumlu cümle olarak adlandırılrsa da bu tür cümleler her kişide aynı etkiyi uyandırmayabilir.
D) Gerçekleşmiş veya gerçekleşecek eylemler aynı zamanda insanda olumlu izlenimler de bırakıyorsa bu cümleler olumlu cümle olarak adlandırılır.
E) Olumlu cümle; bir fiilin gerçekleştiğini, gerçekleşmekte olduğunu veya gerçekleşebileceğini ifade eder ancak pek çok insanın zihninde olumlu anlam çağrıştıran cümle olarak yer etmiştir.

7. I. İnsanın ömrü kısacıktır ancak insan isterse bu sürede çok önemli başarılarla imza atabilmektedir.
II. Sıkı diyetle kısa bir sürede inceldiği için kimse onu tanıyamamıştı.
III. İnsanlar, şimdilerde evde hayvan besliyor; eskiden evlerin bahçelerinde bir yer ayırılırdı bunun için.
IV. Akrabalık bağını güçlendirmek için büyükleriyle daha sık görüşmeye çalışıyordu.
V. Bazıları, öğrencilikten sonraki yıllara alışmada zorlanıyor.

Numaralanmış cümlelerden hangilerindeki altı çizili sözcüklerde birden fazla ses olayı vardır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

8. ----. İnsan nüfusunun çoğunun Kuzey Yarım Küre'de bulunması sebebiyle, kıtaya gemi ve uçakla ulaşmak oldukça maliyetli. Ancak yılda yaklaşık 50 bin kişi, yaz aylarında buzulların erimesi ile kıtayı ve penguenlerin doğal yaşantısını gözlemlemek için yarımada bölgesine hareket eden gemilere biniyor ve haftalar sonra Antarktika'ya varıyor. Kıtadaki koşullar insan yaşamı ve turizm faaliyetleri için elverişli değil. 100'e yakın bilim istasyonunda bilim insanları belli sürelerde -genellikle yazın- çalışıyor.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İnsanın seyahat ihtiyacını tatmin etmek için aklına en son gelebilecek yerler sıralansa şüphesiz kutup bölgeleri ilk sırayı alır
B) Antarktika, binlerce yıldan beri insan ayağı değmemiş coğrafyasıyla her yıl milyonlarca gezgini ağırlayacak doğal imkânlarla sahip
C) Kıtalar arasında akla en son gelen Antarktika, bu alçak gönüllülüğü hak etmeyecek kadar geniş maden zenginliği ile dikkat çekiyor
D) Uzak ve vahşi coğrafyasıyla zihinlerimizde yer eden Antarktika'ya seyahat, çeşitli zorluklar içerdiği için kimsenin aklından bile geçirmedeği bir etkinlik
E) Üzerinde birçok araştırma yapılan Antarktika kıtası, bilim insanlarına göre yakın gelecekte küresel ısınma nedeniyle tehlike altında

9. İçi tozla karışık mazot kokan kamyon, dünyanın bu en bozuk yolunda bizi birbirimize vura vura sersemletmişti.

Bu cümledeki öğelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem
B) Belirtisiz nesne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem
C) Özne - zarf tümleci - yüklem
D) Belirtisiz nesne - dolaylı tümleç - yüklem
E) Özne - dolaylı tümleç - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem

10. Uzun ve karmaşık cümle kurmanın ustalık olduğunu zanneden bazı genç yazar adaylarının, kelime ve kelime grupları arasındaki uyuma dikkat etmediklerine sık sık tanık oluyorum. Söz gelimi, farklı türdeki tamlamaların tamlayanlarını aynı tamlanana bağlama, yaygın ve yanlış bir kullanım olarak karşımıza çıkmaktadır. Böyle kullanımlar, ilk düğmesi yanlış iliklenmiş elbise gibi görünür başlarda. Ancak zamanla ne düğme dikkatini çeker insanın ne de rahatsız edici asimetri.

Bu parçada sözü edilen yanlış kullanım aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Koskoca iş yerinde bu saate kadar bir ben bir de sen kalmışız.
B) Kardeşimin ve uzun süre görüştüğü arkadaşının okulu aynı güzergâhtaydı.
C) Özel kuruluşlar ve kamu kuruluşları bu konuda gereken önlemi alacaktır.
D) Arkadaşım, fen ve askerî liseler sınavına girmiş, bu sınavlarda üstün başarı elde etmişti.
E) Uzun süre görüşmediği çocukluk arkadaşı, dün akşam onu sora sora bulmuş.

11. Göz merceği, nesnelere yansıyan ışığı gözdeki kaslar yardımıyla gözün arka bölümünde bulunan ağ tabakaya toplar. Işık burada bulunan ışığa duyarlı çubuk ve koni hücreler tarafından elektromanyetik uyarılara dönüştürülür. Beynimiz de bu uyarıları görüntü olarak işler, böylece görme işlemi gerçekleşmiş olur. Bu bilimsel açıklama, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "Yapılan açıklamanın görme sürecinin anlaşılması ile ilgili eksik noktalar barındırdığı" sonucuna ulaşılır?

- A) görmenin nasıl mucizevi bir eylem olduğu konusundaki hayret duygumuzu açıklamaya odaklanmıştır
B) görme duyumuzu anlamamızı sağlayacak basitlikte görünse de bu yetimizi bütünüyle kavramamıza yetmez
C) içinde birçok hatalı unsur barındırması nedeniyle zaman içinde çok daha fazla araştırmaya konu olacaktır
D) daha çok tıp ve biyoloji bilimlerinde uzman olan kişilerin anlayabileceği türden bir içerik taşımaktadır
E) görmenin hayatımızda ne kadar önemli bir yer tuttuğu ile ilgili hepimizi ortak bir noktada buluşturabilecek açıklıktadır

12. I. Uçan kuşları düşün, geçen kervanları an
Mademki kara bahtın, adını koydu çoban
II. Anam bir yaz gecesi doğurmuş beni burda
Bu çamlıkta söylemiş son sözlerini babam
III. Rıhtımda kalanlar bu seyahatten elemli
Günlerce siyah ufka bakar gözleri nemli
IV. Bulutların ardında gün yanmadan sönüyor
Höyükler bir dağ gibi uzaktan görünüyor
V. Serpilmeye başladı bir yağmur ince ince
Son yokuş noktasından düzlüğe çevrilince

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I.de tamlayanı sıfatla nitelenmiş belirtili isim tamlamasına yer verilmiştir.
B) II.de zarf tümleci, bir sıfatla belirtilmiş isim tamlamasından oluşmuştur.
C) III.de özne, sıfat-fiil grubundan oluşmuştur.
D) IV.de edat grubu, zarf görevinde kullanılmıştır.
E) V.de zarf-fiil grubu zaman zarfı görevinde kullanılmıştır.

13. Bebek, ilk aylardan başlayarak “el-ağız eş güdümü”nü fark eder. Tuttuğu bir şeyi ağızına götürmek, yemek, içmek ister. Bu hareket birliği onun bedeniyile yapabildiği ilk koordinasyonlardan birisidir. Kendi gücüne ilişkin bu sınıma, bir hareket olduğu gibi bebeğin kendisi hakkındaki bilişsel gelişimine de olumlu katkıda bulunacaktır. Kendi hareket gücündeki her artış, hem çevresini tanıyarak sosyal gelişimini sağlayacak hem de kendi kişilik gelişimini hızlandıracaktır. Dikkat edilirse bir şeyi tutmak üzere uzandığı zaman bebeğin ağızı hafifçe açılır, dudakları büzülür. Bu da “el-ağız” koordinasyonunun bir işaretidir. El-ağız iş birliği artık hayatının sonuna kadar onun için önemini koruyacaktır. Bacaklar ve ayaklar, eller kadar işe yarar değildir. Onlar henüz tekmelemeye, çevreyi araştırmaya yaramaktadır. Ama daha sonra, bir yaş dolayında bacaklar ve ayaklar öyle bir işlev kazanacaktır ki artık çocuk kendini “dünyayı fethedebilecek” kadar özgür hissedecektir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Bir bebek için en önemli gelişim dönemi, el-ağız koordinasyonunun öğrenildiği ilk aylardır.
- B) Bebek yalnız kaldığında da hayatını sürdürebilecek birtakım öz yeteneklerle donatılmıştır.
- C) Bir bebeğin gelişim evresi, sürekli yeni yetilerin keşfedildiği ve kullanıldığı bir süreçtir.
- D) Bebeklerin kendi gelişimlerini tamamlayabilmeleri için özgür bırakılmaları gerekir.
- E) Bir bebeğin sağlıklı oluşu, el-ağız koordinasyonunu kazanabilmiş olmasıyla anlaşılır.

YAYIN DENİZİ PRO

14. Büyük eserler, insanlığın yüzünü ağartanlar, geçici görünüşlerin ötesinde, ebedî insanlığı, duyguları ve fikirleri içinde yaşatmış olanlardır. Söz gelimi, insanlığın hangi çağına gidilirse gidilsin, “evlat sevgisi” değişmeyen bir gerçek olarak durur. *Goriot Baba*’nın ölmezliği, Balzac’ın baba kalbindeki evlat sevgisine mercek tutmasından geliyor. Para ihtirası da her zaman görüle gelen bir hastalıktır. *Eugenie Grandet*’nin aralıksız okuyucu bulması da bundandır. Aramızdan uzaklaşmayan bunun gibi eserleri inceleyiniz, hep bu gerçeği görürsünüz.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Ölümsüz duygu ve düşünceleri işleme
- II. Güncel gelişmeleri yakalayabilme
- III. Sıradanlıktan uzaklaşıp özgünlüğe ulaşma

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Son günlerde art arda aynı hataları yapınca iddian-dan vaz mı geçtin?
- B) Karmakarışık hayaller peşinde koşmaktan yorulan bazı sanat severler ortalıkta görünmüyor artık.
- C) Yunus Emre Mahallesi’nin benim için ayrı bir yeri var, bunu illaki her konuşmamda belirtmem mi gerekiyor?
- D) Merkez Bankasının zorunlu karşılıkların düşürülmesini öngören kararı, Resmî Gazete’de yayımlandı.
- E) Antep fıstığı fiyatları gitgide arttığı için fıstıklı baklava yiyemez olduk.

16. I. Bu eklemeler birbirlerine kırkırdak yüzeyleri ile bağlı iki kemikten oluşur.
 II. Vücutumuzdaki kütürdeyen bölgeler, oynar eklem yerleridir.
 III. Eklem kapsülü, kırkırdaklı oluşturan hücreleri besleyen ve sinoviyal sıvı adı verilen kaygan bir madde içerir.
 IV. Sinoviyal sıvının içinde aynı zamanda oksijen, nitrojen ve karbondioksit gibi çözünmüş gazlar da bulunur.
 V. Bu kırkırdak yüzeylerinin etrafı eklem kapsülü ile çevrilidir.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Dün akşamki restoran, entelektüellerin uğrak yeri olan mekân, unutamayacağım yerlerin başında geliyor.
 B) Uzmanlar, deve kuşu etinin en düşük yağ oranına sahip kırmızı et olduğunu kaydederek bu etin tüketimini önerdiler.
 C) Programda ud çalan çocukların şahsında sanatla ilgilenenler için övücü sözler söyleyen, Ahmet Bey miydi?
 D) Hasta, başhemşirenin önerilerini göz ardı ediyor; günasıırı içmesi gereken ilaçları aksatıyordu.
 E) Doktorların böbrek üstü bezi iltihabı tanısına karşın hasta, maalesef birtakım çağ dışı tedavi yöntemlerini kullanıyordu.

18. Bay George, elindeki saatin 22.30'a yaklaşmakta olduğunu görünce istemsizce telaşlandı. Yirmi dakika içinde 6. vagondaki ajana haber vermesi ya da bizzat yanına gitmesi gerektiğini düşündü. Cebinden çıkardığı küçük defterine "Ben Ajan George, bugün 06.02.1943. Paris'ten Marsilya'ya doğru yola çıktım. Ajan Paul'ün sağlığından endişeliyim." diye bir not düştü. Sonra da 6. vagona geçmek için sürgülü demir kapıyı yana çekmeye çalıştı. Ama ağır kapı sıkışmış, geçebileceği kadar aralanmamıştı. Yine de 30 cm. kadar açılan boşluktan diğer vagona geçmeyi başardı.

Bu parçada noktanın aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı ile ilgili yanlışı yapılmıştır?

- A) Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.
 B) Bazı kısaltmaların sonuna konur.
 C) Anlamca tamamlanmış cümlelerin sonuna konur.
 D) Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.
 E) Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım ya da noktalama yanlışı vardır?

- A) Türkiye'mizin diğer dağları gibi Ağrı Dağı'nın da manzarası görülmeye değer; birçok insan, buraları gezmek için yurt dışından gelmektedir.
 B) Bazı sanatçılar birtakım unvanlarla, takma adlarla anılır olmuştur: Masalcı Baba [Eflatun Cem Güney (1896-1981)], Halikarnas Balıkcısı [Cevat Şakir Kabaağaçlı (1886-1973)]...
 C) Avrupa Birliği'ne üye ülkeler, başta Almanya ve Belçika, eğitimin kalitesini daha da artırmak için bazı faaliyetleri destekleme kararı almıştır.
 D) Yazar, bir yazısında "Benden bir 'ön söz' kaleme almamı istemişlerdi." demiş ama bunu yazmaya fırsat bulamadığını da üzülerek belirtmiştir.
 E) Salgın hastalıklarla mücadele etmek, öyle sanıldığı gibi kolay değildir; ne uzmanlar başa çıkmıştır bugüne kadar tam anlamıyla, ne bu hastalığa yakalanmış insanlar.

20. "Askıda ekmek", ekmek parası olmayan ihtiyaç sahibi insanların, belirlenen yerlerden para ödemediği ekmek almasıdır. Fırına gittiğinizde kaç ekmek almışsanız bir ekmek parası fazladan veriyorsunuz. Diyelim ki dört ekmek aldınız. Ekmeklerin parasını verirken beş ekmek parası veriyorsunuz. Almadığınız hâlde parasını verdiğiniz ekmeği de ihtiyaç sahiplerinin gelip alması için "askıya" bırakıyorsunuz. İhtiyacı olanlar fırıncıya "Askıda ekmek var mı?" diye soruyorlar. Eğer daha önceden parası verilmiş, diğer bir ifadeyle askıya bırakılmış bir ekmek varsa fırıncı ona ekmeği veriyor. Osmanlı Dönemi'nde yardımseverliğin önemli bir göstergesi olan bu uygulamayı, bir süre unutulmuş olsa da şimdilerde yeniden bazı yerlerde daha da geliştirilmiş olarak görmekteyiz. Askıda ekmek, günümüzde sadece ekmek için uygulanmıyor. Çay ocaklarında "askıda çay", manavlarda "askıda meyve-sebze" gibi çeşitlerini de görmek mümkün.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Benzetme
- B) Amaç-sonuç ilişkisi
- C) Tanımlama
- D) Farklı cümle çeşitleri
- E) Varsayım cümlesi

21. (I) Geniş bozkırların ortasında her an saldırıya açık, savunmasız bir coğrafyada yaşayan Türkler, mücadeleci ve savaşçı bir karakter kazanmışlardır. (II) Türklerde askerlik bu yüzden bir meslek olarak görülmemiştir. (III) Karşılaşılan saldırılarda kadın erkek, çoluk çocuk ayırt etmeden herkes düşmana karşı koymuştur. (IV) Bu nedenle Türklerde ordu-millet anlayışı, yerleşmiş bir kültürdür. (V) Kahramanlıkları ile nam salan Türk askerleri, birçok yazınsal yapıta esin kaynağı olmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

22. Avrupalılarca, on sekizinci asırdan itibaren "Yeniçeri müziği" diye adlandırılan mehter; sonraki zamanlarda bu ülkeler tarafından da benimsenmiştir. (I) Önce Polonya, sonra Avusturya ve daha sonraları bütün Avrupa'da onların tabiriyle Yeniçeri bandoları kurulmuştur. (II) Besteci Mozart ve Haydn, meşhur bestelerini mehter musikisinin tesirinde kalarak meydana getirmiştir. (III) Aynı şekilde Alman besteci Beethoven, "Büyük Senfoni"sinin son bölümünü, mehterin kös, davul ve zurnasıyla seslendirmiştir. (IV) Beethoven ise "Türk Marşı"nı mehterin bir cenk havasından adapte etmiştir. (V) Avusturyalı bestekâr Mozart'ın "Türk Marşı" da Türk askerlerinin "Allah Allah" nidalarının, nakarat olarak tekrarından oluşmuştur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

23. Gazeteci:

(I) ----

Orhan Pamuk:

— Babam, yazar olmak istediğimi öğrenince ve herkes gibi bir hayatım olmasını istemediğimi kendisine erken yaşta söyleyince bana yol açtı. Kütüphanesini gösterdi. Yazar ol demedi ama yazar olmayı ondan öğrendim. Kendisi durmadan okuyordu. Bana “Paşa ol, siyasetçi ol, doktor ol, mühendis ol, diplomat ol!” demedi; kendisi mühendis olmasına rağmen. “Akıllısın, istediğini yapabilirsin.” dedi abime ve bana. Sürekli güven verdi, her şeyi iyi yapacağımıza inandı ve bu inancını gösterdi. Böyle bir babam olduğu için çok talihliyim. O yüzden Nobel alınca *Babamın Bavulu* diye bir konuşma yaptım.

Gazeteci:

(II) ----

Orhan Pamuk:

— Sözümün daha çok dinlenmesini, insanları daha çok etkilemesini sağladı. On yıl önce, -daha az ünlü olduğumda- siz bana güncel bir konu hakkında soru sorsaydınız düşündüğümü hemen söyledim. Şimdi ise sözümü birazcık daha seyreltmeliyim, daha az konuşsam da sesimin daha güçlü çıkacağını biliyor ve buna uygun davranıyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Nobel almanızda babanızın katkısından söz edebilir misiniz?
(II) Nobel almak nasıl bir duygudur, anlatabilir misiniz?
- B) (I) Yazar olmanızda nelerin etkili olduğunu düşünüyorsunuz?
(II) Nobel almakla hayatınızda ne gibi değişiklikler meydana geldi?
- C) (I) Nobel konuşmanızı *Babamın Bavulu* başlığıyla yapmanızın sebebi nedir?
(II) Nobel aldıktan sonra konuşmalarınızın daha ciddiye alındığını düşünüyor musunuz?
- D) (I) Nobel konuşmasında babanızdan söz etmeniz özel bir nedeni var mı?
(II) Nobel almanızla siyasi konuşmalarınız arasında bir ilişkiden söz edilebilir mi?
- E) (I) Başarı elde etmenizden ailenizin yanı sıra başka neler etkili oldu?
(II) Nobel aldıktan sonra insanların size bakışı ne ölçüde değişti?

24. Göbeklitepe; Şanlıurfa il merkezinin yaklaşık olarak 22 km kuzeydoğusunda, Örencik köyü yakınlarında yer alan dünyanın bilinen en eski költ yapılar topluluğu; âdeta tarihin, medeniyetin sıfır noktası. Bu yapıların ortak özelliği, “T” biçimindeki 10-12 dikili taşın yuvarlak planda dizilerek aralarının taş duvarla örülmüş olmasıdır. Göbeklitepe keşfedilmeden önce bize, on iki bin yıl önceki insanın avcılık yaparak ilkel bir şekilde yaşadığı öğretilmişti. Yerleşik hayata geçmemiş ilkel avcı toplumlarında inancın yerinin olmadığı düşünülüyordu. UNESCO Dünya Miras Listesi’ne girmesiyle tüm dünyanın dikkatini çeken Göbeklitepe, kadim bir anıt olmasının yanında, insan eliyle yapılmış olan en eski ibadet yeri olmasıyla da tüm ezberlerin bozulmasına neden olmuştur.

Bu parçadan hareketle Göbeklitepe ile ilgili olarak

- I. Uygarlığın başlangıcı olarak kabul edilebileceğine
II. Yerleşik hayatla birlikte bir inanç merkezi hâline geldiğine
III. İnsanlık tarihinin bilinen ilk tapınağı olduğuna
- durumlarından hangilerine ulaşamaz?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

25. Prof. Dr. Faruk Kadri Timurtaş da başka yazarlar da defalarca “ozan”la “şair” arasındaki farkı belirttiler. Ozan, şiirini sazı ile söyler, şair ise şiirini yazarak sunar. Gel gör ki ---- Şaire de ozan deyip duruyorlar. Bazı şairlerimiz de, oralarda görünmek hevesiyle olacak, kendilerine ozan denmesine ses çıkarmıyor, bu yanlış tabiri kabulleniyorlar.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) zihinlerde birçok kavram havada uçuşmaya devam ediyor.
- B) bu iki terim de toplumda hak ettiği değeri bir türlü bulamıyor.
- C) bazı dergi ve gazeteler, bu farkı bir türlü anlamıyor; anlamak istemiyor.
- D) gençlerimiz popüler kültüre daha fazla değer veriyor.
- E) insanların kelimeleri anlamlandırması farklılaşabiliyor.

26. Sanatçı elbette kendi dönemini ve dönemin sanatını bilecek, kuşaklar arasında iletişim kuracak, sanata yeni bir soluk getirecek. Kendi döneminde dili en iyi biçimde kullanma becerisine sahip olacak. Toplumsal sorunları bilmemesi ve toplumdan kopuk yaşaması da düşünülemez sanatçının ama çok ötelere seslenebiliyor mu, her devrin okuyucusu yorumlarıyla eserine yeni şeyler ekleyebiliyor mu? İşte ben buna bakarım.

Bu parçada vurgulanmak istenen asıl düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçı, yaşadığı dönemden kopuk olmamalıdır.
- B) Yazar, ana dilini olgun bir şekilde kullanabilmelidir.
- C) Sanatçı, gelecek çağlara da seslenebilmelidir.
- D) Sanatçı, başka sanatçılardan da esinlenmelidir.
- E) Edebî eserler, toplumsal hayata dokunmalıdır.

27. Toplumca az okumamızın en önemli sebepleri, okuma alışkanlığının olmaması; TV, sosyal medya ve sinemanın kitap okumaya tercih edilmesi. Fakat bu konuda Türkiye’de özellikle belirli kesimler, yıllarca daha çok, kitap fiyatlarının ülkemizde yüksek olmasını en önemli sebep olarak ileri sürmüşlerdir. Hâlbuki yapılan araştırmalar bunun doğru olmadığını ortaya koymaktadır. Hem kitap okumama sebepleri içinde sayılan kitap fiyatlarının yüksek olması %4,6 gibi küçük bir oran teşkil etmekte hem de TÜYAP’ın 2022 Kasım’ında İstanbul’da düzenlediği kitap fuarını gezenlerin %56’sının aylık gelirinin asgari ücret civarında olması, aylık geliri 15-20 bin lira olanların oranının ise yüzde değil, binde sekiz civarında olması bu görüşü çürütmektedir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Ülkemizde kitap okuma alışkanlığının olmaması, ekonomik koşullarla açıklanamaz.
- B) Kitap okuma alışkanlığı insan için önemli bir gereksinimdir.
- C) İnsanların kültürel kodları, okuma alışkanlığını etkilemektedir.
- D) Ülkemizde okuma alışkanlığı üzerine ciddi çalışmalar yoktur.
- E) Ülkemizde satılan kitaplar, ortalama gelir düzeyine göre oldukça pahalıdır.

28. Sesten nefret etme olarak ifade edilen "misophonia", çok eski yıllardan beri bilinmekle birlikte ilk kez 2001 yılında Jastreboff tarafından tanımlanmıştır. Ancak günümüze kadar ruh sağlığı alanında yeterince tanınmamıştır. Genellikle kuralsız çıkarılan tetikleyici bir ses ile ortaya çıkan misophonia hastalığının belirtileri sosyal bir kramp gibidir. Hastalar bu çevresel seslere maruz kaldığında kontrolünü kaybedebilir ve saldırganlaşarak şiddete başvurabilir.

Bu parçada geçen "misophonia" hastalığına,

- I. Okulda, işte ya da herhangi bir mekânda ayağın sık sık yere ya da herhangi bir nesneye vurulmasından rahatsız olma
- II. Evde veya bir restoranda yemek yerken ağız şapırtısı sesinden ve bu sesi çıkaranlardan nefret etme
- III. Bir televizyon programındaki türkü yarışmasında katılımcının sesini ve söylediği türküyü beğenmeyip eleştirme

durumlarından hangileri örnek gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

29. • Deniz kaplumbağaları, hayatlarının çok kısa bir dönemini karaya bağımlı olarak sürdürür. Anaç kaplumbağa, yumurtalarını yuvalama sahiline bıraktıktan sonra denize döner. Sahile bırakılan yumurtalardan kuluçka süresini tamamlayıp çıkan yavrular da yuvadan ayrılarak denize ulaşır. Bu kaplumbağaların uzunca bir süre denizde kaldıktan sonra, kilometrelerce yüzerek hayata adım attıkları karaya döndükleri görülür.
- Deniz kaplumbağaları, büyüdüleri zaman yumurta bırakmak için doğdukları kumsallara gelir. Denize ulaşan yavruların erginleştikten sonra yuvalama sahiline dönmesine kadar geçen süre "kayıp yıllar" olarak bilinir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ele alınan düşüncenin farklı yönleri özelden genele gidilerek açıklanmıştır.
- B) İki farklı konu, birbirine koştut anlayışla ele alınmıştır.
- C) Farklı biçemle oluşturulsa da aynı konunun birbiriyle bağlantılı yönleri ele alınmıştır.
- D) Aynı konunun birbiriyle çelişen yönleri öznel bakış açısıyla verilmiştir.
- E) Düşünce, örneklerle pekiştirilerek somut hâle getirilmiştir.

30. 1909'da kurulan Fecriati topluluğuna girmiştir. "Edebiyatı ideolojinin değil, estetiğin emrine vermek" prensibiyle hareket eden sanatçının Fecriati Topluluğu'nun yayın organı olan *Servet-i Fünûn* dergisinde şiirleri yayımlanmıştır. Servetifünun Edebiyatı'na yapılan hücumlara makaleleriyle katılmıştır. 1911'de yayımlanan *Göl Saatleri* adlı şiirleriyle haklı bir şöhret kazanmıştır. Fecriati dağıldıktan sonra siyasi ve edebî akımların dışında kendine özgü bir şiir ve nesir anlayışının tek temsilcisi olarak kalmıştır. Millî Edebiyat Dönemi'nde eser vermeye devam eden sanatçı, Yahya Kemal'le birlikte "saf (öz) şiir" in de en önemli temsilcisi olmuştur.

Bu parçada Ahmet Haşim'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Eserlerinde ağır bir dil kullandığına
- B) Kendine has bir edebiyat anlayışı geliştirdiğine
- C) Farklı edebiyat dönemlerinde eserler verdiği
- D) Şiirine toplumsal faydanın değil, estetik zevkin hâkim olduğuna
- E) Değişik türde eserler kaleme aldığına

31. Okumak; haz duymaya, zihnimizi süslemeye ve yetkinliğimizi artırmaya yarar. Haz duyurmayla ilgili faydası, insan bir köşeye çekilip tek başına kaldığı zaman kendini gösterir. Zihnimizi süslemesinin faydası, konuşurken; yetkinliğimizi artırmasının faydası da bir iş hakkında hüküm verirken ortaya çıkar. Tecrübeyle yetişmiş kişiler, yaptıkları işlerle ilgili hüküm verebilirler de meseleyi her bakımdan kuşatabilecek öğütler vermek, planlar yapmak, nizamlar kurmak, bilhassa bilgi sahibi kimselelerin elinden gelir. Bununla birlikte okumaya gereğinden çok vakit harcamak, uyuşukluktur. Birtakım insanların yaptığı gibi kitaplardan süs olsun diye faydalanmak gösteriş, bir hüküm verirken sadece kitaptaki kaidelere uymak da ukalalıktır.

Bu parçadan hareketle okumayla ilgili olarak

- I. Kitap okumanın birçok faydası vardır.
- II. Kimileri kitapları gösteriş için okur.
- III. İnsanın ruhsal sıkıntılarının çözümüdür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

32. Usta sanatçı, birikimlerini genç yazar adaylarıyla paylaşıp onlara bazı öğütler verir:

- Kısa yazılabilecek bir cümleyi boşuna uzatmayın hatta bir kelimeyi metinden çıkarmak mümkünse onu mutlaka çıkarmalısınız.
- Ağdalı, mükemmel görünen ama ne söylemek istediği belli olmayan sözlerden uzak durmalısınız.
- Başkalarına öykünmekten, başkalarının izlerini takip etmekten kaçınmalı, kendi tarzınızı oluşturmamalısınız.
- Kalbinizin sesini dinlemeli, içten gelen sese kulak vererek yapmacıksız bir biçim kullanmalısınız.
- Ses akışını bozan, söylenmesi güç sözcüklerden uzak durmalı, gereksiz söz tekrarlarından kaçınmalısınız.

Bu parçada usta sanatçının genç yazar adaylarına verdiği öğütlere göre, genç yazar adaylarında bulunması gereken özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yoğun bir anlatımı benimsemek
- B) Doğal bir anlatımı tercih etmek
- C) Özgünlüğü yakalamak
- D) Özlü bir anlatıma sahip olmak
- E) Anlaşılması güç ifadelerden uzak durmak

33. Ahilik, 13. yüzyılda Anadolu'da yaşayan Türklerin esnaf ve sanatkârlarının birliğini, çalışma esas ve usullerini teşkil eden sosyoekonomik bir Türk kurumudur. Ahilik, ihtiva ettiği hizmetler bakımından cömertlik, mertlik ve mürüvvet manalarına gelen fütüvvet teşkilatının daha da gelişmiş bir şekli olarak görülmektedir. Sonraları esnaf ve sanatkârlar birliğine unvan olarak verilmiştir. On birinci asrın ikinci yarısından itibaren Anadolu'ya girmeye başlayan Müslüman Türkler (Selçuklular), Türkistan'da ticaret ve sanayi merkezlerinde yaygın fütüvvet ilkelerini de beraberlerinde getirdiler. Bu ilkeler arasında özellikle Müslüman kardeşinin işini görmek, onun yardımına koşmak, hatalarını affedip düşmanlık beslememek, ayıp ve kusurlarını örtmek, kendisini başkasından üstün görmemek, musibete uğrayan düşman bile olsa sevinmemek başta gelmektedir.

Bu parçaya göre ahilikle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zamanla esnaf birliğinin unvanı olarak kullanılmıştır.
- B) Anadolu'da İslam'ın hızla yayılmasını sağlamıştır.
- C) Esnaf ve sanatkârların çalışma esaslarını belirlemiştir.
- D) Kökeni Türkistan'a dayanmaktadır.
- E) Fütüvvet teşkilatının ilerlemiş şeklidir.

34. 1876 yılında telefonu icat eden Graham Bell'in asıl amacı, sağrıların duyabilmesine ve konuşabilmesine yardımcı olacak bir cihaz üretmektir. Bell'in annesi sağır ve dilsizdir, babası ise hayatı boyunca sağrırlar için birçok okul açmıştır. Babasının bu çabalarının ve fedakârlıklarının sonuçsuz kalması üzerine ona yardımcı olmak isteyen Bell, bir yığın araştırma yapmıştır. Boston Üniversitesinde profesör olarak çalışan Bell, mekanik bir cihaz yardımıyla seslerin diğer tarafa iletilmesi üzerinde çok düşünmüştür. O zamanın şartlarında sadece telgraf kullanılmaktadır ve Graham Bell de çalışmalarını bir telgraf cihazını geliştirerek tamamlamıştır. Geliştirdiği düzenek üzerinde çalışırken akımın konuşma esnasında titreşimlerini duymuş ve bu çabalarının ilk meyvesini almıştır. Bu titreşimler Bell'de büyük umutlar yaratmış ve onu daha çok hırslandırmıştır.

Bu parçada telefonun icadıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İcadın o dönemdeki etkilerine
- B) Mucidin ailesi ile ilgili bilgilere
- C) Telgraftan yararlandığına
- D) İcat eden kişinin akademik durumuna
- E) İcat edilme gerekçesine

35-36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Osmanlı ekonomisi, büyük ölçüde tarıma dayalıydı.
 (II) Bu nedenle Osmanlı iktisat anlayışı da toprağın iyi değerlendirilmesi, boş bırakılmaması, iyi bir vergilendirme sistemine sahip olması esasına dayanıyordu.
 (III) Sınırların genişlemesi sonucu, ticaret faaliyetleri de Osmanlı iktisat anlayışına yeni bir değişiklik getirdi.
 (IV) Osmanlı fetihlerinin yönü de büyük ölçüde değişmeye başladı. (V) Coğrafi keşifler neticesinde ticaret yollarının değişmesi, kapitülasyonların etkisi ve dış ticaretin yabancıların eline geçmesi Osmanlı ekonomisini olumsuz etkiledi.

35. Bu parçadan Osmanlı ekonomisiyle ilgili olarak

- I. Ekonomik durum, fetihlerin yönünü de belirlemiştir.
 II. Coğrafi keşifler, ekonominin bozulmasında etkindir.
 III. Ekonomik faaliyetlerin temelinde tarım vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) II ve III E) I, II ve III

36. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
 D) II ve IV E) III ve V

37-38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sanat, bir duyguyu yaşayan insanın, o duyguyu bilerek ve isteyerek başkalarına aktarma olayıdır. Bu, Bernard Shaw'ın ifadesiyle çok basit bir gerçektir: "Sanata gerçekten aşinalık gösteren insan, kendini yalnızca sanatkârın sesinde bulur." En genel ve en yaygın sanat tanımı, sanatın maddi bir faydayı değil, insanlara haz vermeyi amaçlayan özel bir faaliyet olduğudur. Haz, insan ruhunu yüceltir ve yükseltir. Sanat, bizde en derin varlık bilinciyle en yüce duyguları ve en asil düşünceleri uyandıran, makul ve bilinçli bir yaşamın ifade edilmesidir. Sanat; insanı kişisel yaşam düzeyinden sosyal, evrensel yaşam düzeyine taşır.

37. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sanatın özelliklerinden değildir?

- A) Zevk verme amacı taşıması
 B) Duygusal aktarım sağlaması
 C) Bireyi toplumla bütünleştirmesi
 D) Toplumsal sorunlara bakışını değiştirmesi
 E) Maddi çıkarların üstünde olması

38. Bu parçadan sanatla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanatla ilgilenen bir insan, kendi gerçeğini sadece sanat aynasında görür.
 B) Sanatın gizemi, insan ruhunun en derin yerlerinde gizlidir.
 C) Sanat; farklılığı, özgün bir duygu ve estetik dünyasını yakalamaktır.
 D) İnsanın yaşamdan zevk almasını sağlayan yegâne araç sanattır.
 E) Sanatı yüzeysel bir şekilde değerlendirmek, ruhları olgunlaşmamış insanların işidir.

39-40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Saz şairlerimizin şiirlerini okumalıyız ama divan şiirini de bırakamayız. Bize dilimizi asıl onlar öğretecek, dilimizin tadına onlar erdirecektir. Fuzûlî'nin, Bâkî'nin gazellerini okurken o Arapça, Farsça sözlerin altında Türkçenin tatlı sesini duymuyor musunuz? Suçu onlarda değil, kendinizde arayın. Karacaoğlan'a bayılıyorum ama Nedim'i, Galip'i okurken de -kelimeleri her zaman anlamasam dahi- gene benim dilim olduğunu seziyorum, gene kendi dilimi duyduğum için yüreğim çarpıyor. Divan şairlerimizin Arapçadan, Farsçadan aldıkları sözler, onların dillerini Türkçe olmaktan çıkarmamıştır. O sözler birer yabancıdır ama salınıp gezdikleri bahçenin toprağı buram buram Türkçe kokar, Türk kokar.

39. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Divan şiirinin kapalı görünen havasında Türkçeyi solumak mümkündür.
 B) Saz şairleri, Türk dilini ve kültürünü en iyi yansıtan ustalardır.
 C) Divan şiirindeki Arapça ve Farsça sözcükler, şiiri anlaşılmasız kılmaktadır.
 D) Farklı kültürler arasındaki etkileşim, dillerin zenginleşmesini sağlar.
 E) Nedim ve Galip, şiir dilinin inceliklerini başarıyla yansıtmışlardır.

- 40.** I. Divan şiirinde çok sayıda yabancı kökenli sözcük bulunmaktadır.
 II. Divan şiirindeki Arapça ve Farsça sözcükler Türkçeye bütünleşmiştir.
 III. Arapça ve Farsça sözcüklerin kendilerine özgü bir ahengi vardır.

Bu parçada geçen "... salınıp gezdikleri bahçenin toprağı buram buram Türkçe kokar, Türk kokar." sözüne yukarıdakilerden hangileri uymaktadır?

- A) Yalnız I
 B) Yalnız II
 C) Yalnız III
 D) II ve III
 E) I, II ve III

YANITLAR	
1	(A) (B) (C) (D) (E)
2	(A) (B) (C) (D) (E)
3	(A) (B) (C) (D) (E)
4	(A) (B) (C) (D) (E)
5	(A) (B) (C) (D) (E)
6	(A) (B) (C) (D) (E)
7	(A) (B) (C) (D) (E)
8	(A) (B) (C) (D) (E)
9	(A) (B) (C) (D) (E)
10	(A) (B) (C) (D) (E)
11	(A) (B) (C) (D) (E)
12	(A) (B) (C) (D) (E)
13	(A) (B) (C) (D) (E)
14	(A) (B) (C) (D) (E)
15	(A) (B) (C) (D) (E)
16	(A) (B) (C) (D) (E)
17	(A) (B) (C) (D) (E)
18	(A) (B) (C) (D) (E)
19	(A) (B) (C) (D) (E)
20	(A) (B) (C) (D) (E)
21	(A) (B) (C) (D) (E)
22	(A) (B) (C) (D) (E)
23	(A) (B) (C) (D) (E)
24	(A) (B) (C) (D) (E)
25	(A) (B) (C) (D) (E)
26	(A) (B) (C) (D) (E)
27	(A) (B) (C) (D) (E)
28	(A) (B) (C) (D) (E)
29	(A) (B) (C) (D) (E)
30	(A) (B) (C) (D) (E)
31	(A) (B) (C) (D) (E)
32	(A) (B) (C) (D) (E)
33	(A) (B) (C) (D) (E)
34	(A) (B) (C) (D) (E)
35	(A) (B) (C) (D) (E)
36	(A) (B) (C) (D) (E)
37	(A) (B) (C) (D) (E)
38	(A) (B) (C) (D) (E)
39	(A) (B) (C) (D) (E)
40	(A) (B) (C) (D) (E)

14x40 TYT TÜRKÇE DENEMELERİ

DENEME 9

YAYIN DENİZİ

Karekodu okut, çözüme ulaş.

KONU ANALİZİ**TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ**

1. Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam	
2. Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam	
3. Cümlede Anlam	
4. Cümlede Anlam	
5. Cümlede Anlam	
6. Cümlede Anlam	
7. Ses Bilgisi	
8. Dil Bilgisi (Karma)	
9. Yazım Kuralları	
10. Paragrafta Anlam (Ana Düşünce)	
11. Noktalama İşaretleri	
12. Paragrafta Anlam (Ana Düşünce)	
13. Paragrafta Yapı (Sonuç Cümlesi)	
14. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
15. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
16. Dil Bilgisi (Karma)	
17. Noktalama İşaretleri	
18. Yazım Kuralları	
19. Paragrafta Anlam (Ana Düşünce)	
20. Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları	
21. Paragrafta Yapı (Düşüncenin Akışını Bozan Cümle)	
22. Paragrafta Yapı (Paragraf Oluşturma)	
23. Paragrafta Yapı (Cümle Ekleme)	
24. Paragrafta Anlam (Bir Soruya Cevap Olan Paragraf)	
25. Paragrafta Anlam (Ana Düşünce)	
26. Paragrafta Anlam (Bir Soruya Cevap Olan Paragraf)	
27. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
28. Paragrafta Anlam (Ana Düşünce)	
29. Paragrafta Anlam (Ana Düşünce)	
30. Paragrafta Anlam (Ana Düşünce)	
31. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
32. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
33. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
34. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
35. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
36. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
37. Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünce)	
38. Paragrafta Yapı (Parçayı İki Paragrafa Ayırma)	
39. Paragrafta Anlam (Ana Düşünce)	
40. Söz Öbeğinde Anlam	

1. Yaz tatili gelince en büyük zevkim kitaplarımı yanıma alıp köydeki evimin yolunu tutmaktı. Bu aralar polisiye romanlara pek merak sarmıştım. Evde ne kadar polisiye roman varsa valize yerleştirdim. Köyün insanı cezbeden o sessizliğinde ve temiz havasında yerli, yabancı ne kadar polisiye roman varsa yalayıp yuttum. Aşağı yukarı bütün polisiye romanlarda rastlanan atı eşkin kılıcı keskin tipler yanında günlük ihtiyacını karşılamak için akşama kadar çalışıp didinen köylüler tam bir tezat oluşturuyordu.

Bu parçada geçen “atı eşkin kılıcı keskin” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yerli ve millî değerlere uygun özellikler taşımak
B) Her bakımdan güçlü olmak, dilediğini yapabilmek
C) Kahramanlığı ile bilinen tarihsel bir kişiliğe sahip olmak
D) Herkesin saygı ve sevgisine layık olmak
E) Acımasız ve gözü kara bir mizaca sahip olmak

2. Genç sanatçıların tekdüzelikten kurtulmak için ağdalı bir biçime yönelmeleri son zamanlarda sıkça rastlanan yazınsal hastalıklarımız arasında. Bir başka hastalığımız da genç şairlerin usta sanatçılara öykünerek onların ikinci el kopyacısı olmayı yeğlemeleri.

Aşağıdakilerden hangisinin bu parçada eş ya da yakın anlamlı karşılığı yoktur?

- A) Taklit etmek
B) Tercih etmek
C) Zor anlaşılır olmak
D) Değişmeksizin aynı biçimde tekrarlanmak
E) Benzerlerinden ayrılan bir içeriğe sahip olmak

3-4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Şiirlerinde sade bir dili tercih eden Ahmet Hamdi Tanpınar, öyküde az da olsa ağdalı bir dil kullanmış. (II) Onun öykülerini yayına hazırlayanlar, öykülerin orijinal hâline dokunmak istememişler ve dil sorununu kitabın arkasına bir sözlük koyarak çözmeye çalışmışlardır. (III) Şiirlerini yalın bir biçimde kaleme alan Ahmet Hamdi Tanpınar, öyküde konuşma dilinden uzak bir dili tercih etmiş olmalı. (IV) Öykü ve şiirlerini yazdığı yıllar, aynı zaman dilimine rastlıyor. (V) Şiir ve öykülerini atbaşı götüren Tanpınar'ın öykülerinden herkesin benim kadar etkileneceğini düşünmüştüm ancak birçok kişinin onun bu yönünden haberdar olmaması beni hayli şaşırttı.

3. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde Ahmet Hamdi Tanpınar'ın üslubuna değinilmiştir?

- A) I ve II B) II ve III C) IV ve V
D) I ve III E) II ve IV

4. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde gerçekleşmemiş bir beklenti söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Bir eserin anlaşılmasında, okuyucu tarafından doğru bir şekilde değerlendirilmesinde en kuşatıcı etkinlik, sanatçıların okurla yaptığı söyleşilerdir.
- II. Kitap söyleşilerinde yazar, kendisini ve eserini birinci ağızdan anlatıp tanıttığı için, söyleşilerin objektifliği tartışmaya açıktır.
- III. Söyleşiler sayesinde yazar, edebiyatımızın dününü, bugünü ve yarınını anlattığı için çok kapsamlı bir işe imza atıyor demektir.
- IV. Yazar söyleşileri, bize bir sanatçının gelişim evrelerini ve aynı zamanda yazarlıkta katetmiş olduğu mesafeyi en iyi şekilde gösteren etkinliklerdir.
- V. Söyleşiler, yazarın eserinde anlatmak istediğini kendi ağzından duyma şansı verdiği, yazar ve eserini perdesiz, aracısız doğru bir şekilde görme imkânı sağladığı için önemli bir faaliyettir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve IV
D) II ve V E) III ve IV

6. Adli soruşturmalar sırasında bir suçun failini belirlemek için kullanılan yöntemlerden biri parmak izi incelemesidir.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Parmak izi yöntemi en çok adli soruşturmalarda kullanılmaktadır.
- B) Adli soruşturmalarda suçlu gerçekleştireni bulmakta parmak izi incelemesi dışında başka yöntemler de kullanılmaktadır.
- C) Parmak izi incelemesi sonucunda bir suçun kim tarafından işlendiği mutlaka ortaya çıkarılmaktadır.
- D) Bir suçun failini ortaya çıkarmak için ilkin parmak izi yöntemine başvurulmaktadır.
- E) Adli soruşturmalarda parmak izi yöntemi yetersiz kalmaktadır.

7. Sevmeyi öğrendi bu gözler senden
Karşımda bir ömür dursan bıkmıyor
Yaşlar eksilmiyor gülen gözlerden
Bitmiyor hayaller uyku tutmuyor
Kurtar bu azaptan can dayanmıyor

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz düşmesi
D) Ünsüz değişimi
E) Ünlü daralması

8. (I) Ortaokuldaki Türkçe öğretmenimiz, önde görünmekten, gösterişten hoşlanmayan biriydi. (II) Şık ama sade giyinmeyi ve az konuşmayı severdi. (III) Sevdiklerini, arkadaşlarını kırmamaya özen gösterirdi. (IV) Gözlemlerini, fikirlerini, eleştirilerini açıkça dile getirmekten hiç çekinmezdi. (V) Bu yönüyle de herkesi cesaretlendirirdi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle özne ve yüklemden oluşmuştur.
B) II. cümle nesnesi isim-fiil grubundan oluşmuştur.
C) III. cümle yüklemi birleşik fiildir.
D) IV. cümle dolaylı tümleç, zarf tümleci ve yüklemden oluşmuştur.
E) V. cümle nesne ve yüklemden oluşmuştur.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Çocuğun durumu git gide düzeliyor, zavallı çocuk günden güne serpilip geliyordu.
- B) Denizcilik Müşteşarlığından emekli olduktan sonra bir kıyı kasabasına yerleşmeyi tercih etti.
- C) TDK'nin yayımladığı kılavuz, herkesin başvurması gereken bir kaynaktır.
- D) Bir muhabbet kuşunu kanaryadan ayırt etmek sanıldığı kadar kolay değildir.
- E) Cep telefonunun şarj problemini halletmek için bir servisten yardım almayı sonunda akledildi.

10. Geçmişin ayak izlerini arayan bir arkeolog olarak Mısır piramitleri ve İnkâ medeniyeti bölgelerinde çalışmalar yaptım. İnsanın geçmişte nasıl yaşadığını öğrenmek için arkada bıraktığı arkeolojik eserlerden yararlandım. Bu eserlere ulaşabilmek için geçmiş yaşama dair kanıtlar olabilecek yerlerde kazılar yaptım. Lakin geçmişten kalan bu ipuçları, her zaman dev bir piramit kadar görünür değildir. Kanıtı bulmak, açıkça ayırt edilebilecek kalıntıların yanından yürüyüp geçmek kadar basit olmayabilir.

- I. Bir bölgede terk edilmiş evlerin içinde kalarak bölge insanının yaşam tarzı hakkında öngöründe bulunmak
- II. Kanıtların kırık çanaklar gibi apaçık belli olmadığı bir alanda doğru aletlerle ipuçları elde etmeye çalışmak
- III. Bilinen bir topluluğun yaşadığı düşünülen bölgede buluntular elde etmek için izler aramak

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma kapsamında değerlendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Ortalıkta kimsecikler yoktu, zaten gelmiş olsalar bile dönmüş olurlardı. O günden sonra, bir an için bile olsa, aklından çıkarmayacaktı bunca olan biteni. Yazı masasını, lambayı ve kitaplarını düşündü bir an. Hepsi de can sıkıcıydı. Genç adam, bu sıkıntıdan uzaklaşıp bir an önce işine gücüne odaklanmak istiyordu fakat bunu bir türlü başaramıyordu.

Bu parçada virgölün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı yoktur?

- A) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
- B) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- C) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- D) Cümle içindeki ara sözleri ayırmak için ara sözlerin başına ve sonuna konur.
- E) Bir kelimenin kendisinden sonraki kelimeyle yapı ve anlam bağlantısı olmadığını göstermek için konur.

12. Kültür ve sanat birikimini bir hazine olarak görme, yeni ve özgün bir edebiyatın “geleneğe damıtılarak” üretilebileceği düşüncesinin bir sonucudur. Geleneğe çağdaş şiirin imkânlarını birleştiren şairlerin çokluğu bu tezi kanıtlamaktadır. Şair, geleneği olduğu gibi aktarma yerine, kendi duyarlılığıyla zamanın ihtiyaçlarına göre yorumlar. Geleneğe, şiir için esastır; sanat, kopukluğa tahammül edemeyeceğinden geleneğe vazgeçilmezdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

- A) Geçmişteki bilginin, günümüze olduğu gibi taşınması sürecinde başat rol, farklı tarz arayışındaki sanatçılarıdır.
- B) Bir sanat eserinin değeri, sanat eserinin özgün bir üslup taşıması ve biricik olmasıyla ölçülür.
- C) Geleneksel metinlerle güçlü bağlara sahip şairler, geleceğin ışığını kolayca yakalayabilir.
- D) Sanatsal birikim yönünden güçlü zeminlere sahip toplumlar, sesi evrensel evrilen şairler yetiştirebilir.
- E) İyi bir sanat eseri, geleneğe beslenerek öz ve biçim bakımından kendine has yenilikler meydana getirir.

13. Polyannacılık tabiri, en kötü zamanlarında bile babasının kendisine öğrettiği mutluluk oyununu oynayan küçük bir kızın hikâyesinden gelir. Psikolojide, kaybedilen herhangi bir şey için üzülme yerine elindekilerle yetinme ve mutlu olma davranışıdır. Polyannacılık oynayan insanlar, kötü olayların iyi taraflarını görmeye çalışır. Bu kişiler iyimser olmakla birlikte aynı zamanda problemlerin de farkındadır. Olumsuzlukları yakalar ama olumlu durumları vurgular, şikâyet etmek için nedeni vardır ama gülümsemeyi seçer. Polyannacılık, kötü bir davranış biçimi değildir; aslında ----.

- I. kişiler her olayın iyi tarafını görmeye çalışarak üzücü olayları kendi içinde bastırmayı tercih eder
- II. kişiler bir toplulukta kabul görmek adına kendilerine katlanmaları zor bir tür ceza vermiş olur
- III. burada bir savunma mekanizması söz konusudur, psikolojik olarak her insan etkiye tepki verir

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

14. Mitolojik öğeler üzerine kurulu fantastik romanlar 2000’li yılların en çok okunan eserleri arasında yer aldı. J. K. Rowling’in *Harry Potter* ve J.R.R. Tolkien’in *Yüzüklerin Efendisi* romanları bunun iki örneği. Dinsel ve mitolojik öğelerle bezenen bu romanlarda, modern insanın olmasını istediği ancak ulaşamadığı unsurlar, okuyucuya modern bir masal örneği gibi sunulur. Olaylar, “Her kolaylık, bir zorluğun arkasında gizlidir.” anlayışı etrafında geliştirilir. Ancak iyi olana ulaşmak zordur ve isteklere ulaşırken aşmanız gereken engeller bulunur. Kimi zaman üç başlı bir kurt sizi bekler, kimi zaman hayalî canavarları yenmeniz gerekir. Burada amaç, günlük yaşamın içinde zorluklar olduğu ve onu aşmak için sorunlara çözüm bulunması gerektiği düşüncesinin fantezi dünyasında da geçerli olduğunu göstermektir. Tıpkı çocuklara ders alması için anlatılan masallarda olduğu gibi, güllere ulaşmak için dikenli yolları aşmalıdır.

J. K. Rowling ve J.R.R. Tolkien’in bu parçada sözü edilen romanlarını okuyan birinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Okuduğum fantastik romanın hayalî öğeleri anlatırken güncel gerçekliği de vurgulaması, hayatla ilgili kimi dersler çıkarmamı sağladı.
- B) Bu tarz romanları okurken sayfalar arasındaki büyümlü diyarların gerçek dünyanın yerini almaya başladığını hissediyorsunuz.
- C) Uzun bir mücadeleden sonra bolluğa kavuşan ve rahat bir yaşam süren fantastik kahraman, çabalarının meyvesini almakla övünebilirdi.
- D) Böyle eserler, gerçeklikle gerçek dışı öğeleri bir arada kullanırken gerçekliğin, kişinin yaşamının bir parçası olduğunu unutmamak gerekir.
- E) Bu yapıtta kurgu, ne kadar düşsel öğelerle dolu olursa olsun, okuyucu ile güncel yaşam arasına girmekten özenle kaçınıyor.

15. Bir eleştiri yöntemi olarak metin dil bilimi, metnin dilsel yapısını inceler; metnin tutarlılığı ve anlam olgularını ele alır. Değişik metinler arasında farklı ve ortak yönleri dilsel boyutta ve anlam yaratımı açısından inceler. Roman ve öykü gibi yazınsal türlerde metnin kurgusunu anlamak bakımından başat inceleme yöntemlerinden biridir. Bu yöntem, dile ve dil bilgisi kurallarına yönelik bir üst bakış kazandırmaya da yarar. Bu yöntemde unutulmaması gereken birinci kural, metne bağlı kalmaktır. İkinci aşamada metne bağlı kalınarak toplumsal, tarihsel olgu ve durumlardan söz edilebilir. Üçüncü olarak çalışma sonunda yorum payı bırakılabilir. Ancak yorumlar metinle desteklenerek, metin göz ardı edilmeden yapılırsa daha verimli bir çalışma sağlanacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yöntemi kullanan bir roman eleştirmenin eleştirisinde soracağı sorulardan biri olamaz?

- A) Betimlemelerde kullanılan niteleyici sözcükler, kahramanın yaşadığı çevreyi anlatmada başarılı olmuş mu?
- B) Yazarın hayatı göz önünde tutulduğunda metnin bilinirliği ile ilgili hangi çıkarımlarda bulunulabilir?
- C) Önceki dönemlerde yazılmış romanlarla anlamsal ve dilsel bakımdan ortak yönler barındırıyor mu?
- D) Metnin kurgusu ve anlatımı, birbiriyle uyumsuz ifadelere yer vermeyecek şekilde oluşturulmuş mu?
- E) Metinde tarihî ve toplumsal olgularla organik bağ kurulmaya çalışılırken gramer kurallarına uyulmuş mu?

16. Yukarı sofada tüyler ürpertici bir sahne geçmişti. Acıdan
I
çıldırın büyükanne ile anne artık bu zalim adama karşı
II III IV
isyan ediyorlardı.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Sıfat - bağlaç - zarf - zarf
- B) Sıfat - bağlaç - zarf - edat
- C) İsim - edat - zarf - edat
- D) İsim - bağlaç - sıfat - edat
- E) Zarf - edat - sıfat - sıfat

17. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde düzeltme işareti (^) yanlış kullanılmıştır?**

- A) Bu adam, el âlemin ne diyeceğine aldırmış emeksizin bildiğini okumaya devam ediyordu.
- B) Yaşlı adamın ölümünden sonra köy odasında toplananlar sükût içinde bekleyiyordu.
- C) Her sabah umutla açtığı dükkânını bu akşam can sıkıntısı içinde kapatarak evine dönmüştü.
- D) Televizyondaki bazı ilmî tartışmaların bütün izleyicilerin ilgisini aynı oranda çektiği söylenemez.
- E) Siyasî tartışmalardan uzak bir program yapacak olmanın heyecanı ile kitaplar karıştırıyor, notlar alıyordu.

18. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ki”nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

- A) Duvardaki tablonun değerinin çok yüksek olduğunu söyledi.
- B) Bu yılki turnuvaya sınıf olarak iki takımla katılmayı düşünüyoruz.
- C) Bir of çeksem karşıki dağlar yıkılır, diyor şair dizelelerinde.
- D) Madem ki benimle gelmeyecektin, ne diye beklettin o kadar zaman?
- E) Sendeki bu imkânlar bende olacak, dünyayı yerinden oynatırım.

19. Bir deneme yazarı olarak söyleyebilirim ki deneme tüm anlatım biçimlerinin kavşak noktasıdır. Şiirin sanat-sallığı, öykünün öz anlatım gerekliliği, makalenin bilgi vericiliği denemede toplanmıştır. Yazarken bütün türlerin özünden hareket edersiniz ancak bu beni oldukça zorlamakta. Ayrıca yeni ve yararlı bilgilerin öğrenildiği her deneme, biraz da düşünce eğitimidir. Deneme bitse de okuyucu edindiği bu düşünmeyi sürdürür.

Bu parçada deneme türüyle ilgili asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrenilen bir bilgi, belli bir akademik düzen içinde sunulmazsa okuyucu türe olan ilgisini kaybedebilir.
- B) Okuyucunun ilgisini çekmesi ve kolay anlaşılması dolayısıyla deneme, en verimli metin türüdür.
- C) Bir denemede temelde bir izlekten söz edilse de çağrıştırdıklarıyla temel izleğin dışında birçok düşünceye kapı aralanabilir.
- D) Birbirinden bağımsız birçok konuya yer vermesi, denemenin geniş bir okuyucu kitlesine seslenmesini sağlar.
- E) Deneme türünü farklı kılan yön, türlerin kesişme noktası olarak kendine has anlatımıyla okuyucusunu düşündürbilmesidir.

20. Dünyada neyin çok daha önemli olduğunu kestiremez bazen insan. Bazen aşk der bazen aile... En iyi arkadaşım, sevdiğim oyuncu, pembe kazağım, mavi defterim, der. Bazen de yalnızlığım, sessizliğim... İnsan kendi için önemli olanın, önceliklerinin, değer verdiği şeylerin değişebileceğini anlayamaz. Bazen anlık mutluluklar, mutluluğu sürekli olan bir olaydan çok daha güzeldir, bazen de öyle mutluluklar yaşarız ki tarifi imkânsız bir huzur dolar içimize, yaşadıklarımızı düşünüp yalnız olmadığımızı anlarız. Hayat böyledir işte, hayallerimizin yorgun düştüğü anda bile yeniden canlanıverebilir her şey, ne olacağı hiç belli olmaz. Ne yaşarsak yaşayalım, ne tür hüznler etrafımızı sararsa sarsın, umudumuzu sınıksız ayakta tutmaktır önemli olan.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

- A) Çoğullaştırmaya
- B) Açıklamaya
- C) Yinelemelere
- D) Öznelliğe
- E) Benzetmeye

21. (I) *Kayıp Hayaller Kitabı*; Hasan ile onun dedesinin hikâyesinden oluşmaktadır fakat roman yalnız bu ikisinin üzerine kurulu değildir. (II) Hasan'ın şahsında onun ailesi, ailesiyle kasaba, daha da önemlisi kasaba insanların hayalleri, kaygıları, aşkları ve trajedileri anlatılmaktadır romanda. (III) Dedenin kişiliğinde ise romanda iki farklı zaman dilimi oluşturulmuştur. (IV) Roman boyunca Hasan'ı ve onun dedesini dinleriz, bunlar diyalog değil de iç konuşma şeklinde olduğu için anlatıma psikolojik bir derinlik de katılmıştır. (V) Yazar, romanlarında, masal havasında gerçekleri anlatmaktadır. (VI) Onun anlatıları fantastik hikâyeler değildir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi çıkarıldığında parçanın anlamında büyük daralma olmaz?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

22. (I) Milletleşme sürecini tarihin doğal seyri içinde tamamlama başarısına erişmiş insan toplulukları, millet olma unvanını kazanmışlardır. (II) Millet olmak demek, kendi kaderini herhangi bir dış müdahale olmaksızın tayin etmek demektir. (III) Bu payeye erişmiş toplumlardan biri hiç şüphesiz Türklerdir çünkü Türkler, dillerine sahip çıkarak ve kalıcı eserler bırakarak çağlara meydan okumuşlardır. (IV) Bu şeref, az sayıda insan topluluğuna nasip olmuştur. (V) Kalıcı eserle vurgulamak istediğimiz, millet tarafından okunmak ve tanınmak katına erişmiş büyük eserlerdir. (VI) Tek başına *Orhun Abideleri* Türk milletinin tarihî derinliğini, yüksek kültür ve medeniyet davasını ve Türkçenin gücünü ispata kâfidir.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) II. cümleyle IV. cümle yer değiştirilmelidir.
- B) VI. cümle III. cümleden sonra getirilmelidir.
- C) III. cümleyle IV. cümle yer değiştirilmelidir.
- D) IV. cümleyle V. cümle yer değiştirilmelidir.
- E) I. cümleyle VI. cümle yer değiştirilmelidir.

23. Kemal Tahir'in *Sağırdere* romanı, belki *Devlet Ana* veya *Yorgun Savaşçı* kadar büyük bir roman değildir. (I) Fakat kendi mütevazılığı içinde onlardan daha berak, derli toplu; sadeliğin ve doğallığın gücüne taliptir. (II) Çünkü sanat yönü kuvvetlidir. (III) *Sağırdere*'de okuyucu zorlama hiçbir fikir ve olayla neredeyse karşılaşmaz. (IV) Ondaki ince fikirler okuyucuyu yormayacak cinstendir. (V) *Sağırdere*, okuyucusunu bir *Yorgun Savaşçı* kadar sancılandırmaz, karmaşanın içinde bırakmaz.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine düşüncenin akışına göre, "Sanat yönünün güçlü olması yanında her Kemal Tahir romanı gibi bir tez doğrultusunda yazılmış fakat onda işlenen tez, tarih romanlarındaki gibi tartışmalı, rahatsız edici ve okuyucunun gözüne gözüne sokulan cinsten değildir." **cümlesi getirilmelidir?**

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

24. Şiire başlamak için şaire nasıl ki bir mısra gerekiyorsa elbette hikâyeci için de bir cümle gerekir. Şair mısrasını, hikâyeci cümlesini bekler. Beyninde çakan bir şimşek aydınlığı ile yakalanan bir cümle olmadan bir hikâye yazılamaz. Sait Faik de "Bir hişt sesi olmazsa fena..." der. Dışarıdaki dünyada bulunarak tutunulan bir kelimeyle hikâye yazılabilir mi? Böyle bir kelimeyi bulmak sıradan bir şey değil midir? Acaba bu nedenle mi Necip Fazıl, Sait Faik'i hikâyeci saymıyor ve yazdıklarını kırık dökük şiirimsi metinler olarak değerlendiriyor?

Bu parçadaki sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) İsteyen herkes şiir ya da hikâye kaleme alabilir mi?
- B) En çok okunan hikâye kitapları nasıl bir serüvenden sonra ortaya çıkmıştır?
- C) Yazarlık doğuştan gelen bir yetenektir sözüne katılıyor musunuz?
- D) Hikâye yazarının yazma eylemine başlaması için önce neye ihtiyacı var?
- E) Yazdıkları çok okunan hikâyecilerin sırrı sizce nedir?

25. Dil, bir milletin sahip olduğu kültürel değerlerin başında gelir. Aynı dili konuşan insanlar, "millet" denilen sosyal yapının temelini oluşturur. Duygu ve düşünceyi aktaran bir araç olan dil; insan topluluklarını anlamsız yığınlar olmaktan çıkararak onları aralarında duygu, düşünce ve amaç birliği olan bir toplum yani "millet" hâline getirir. Dil; onu konuşanların duygu, düşünce ve hayal dünyalarını belirler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenenle aynı doğrultudadır?

- A) Dil, insan topluluklarını aynı duygu etrafında toplayarak onların millet olmasını sağlar.
- B) Millet olmanın ilk koşulu, bir dilin belli coğrafyada yeterli insan tarafından konuşulmasıdır.
- C) Aynı kültürel değerlere sahip insanlar, millet olma yolunda önemli bir mesafe almış demektir.
- D) Kültür, bir milletin silahıdır, kültürünü kaybeden milletler yok olmaya mahkûmdur.
- E) Milletlerin hedefleri, onu oluşturan insanların dile verdikleri önem kadardır.

26. Devekuşu Kabare Tiyatrosu yıllarını düşününce aklıma güzellikler geliyor. Gerçekten şahane bir tiyatroydu. Çok iyi ve başarılı oyuncularla aynı sahneyi paylaştım. Hep de dolu salonlarda oynadım. Elbette az gişe yapan oyunlarımız da oldu ama genellikle gişeye gelirken hiç korkup telaş etmezdim. Çünkü oyunlarımız genelde tutardı. Çok keyifli günlerdi hakikaten, hele müzikaller... Çok eğlenirdik. İsimlere baksanıza: Adile Naşit, Ayşen Gruda, Erol Evgin, Mehmet Ali Erbil, Altan Erbulak, daha kimler kimler, saymakla bitmez.

Bu parçadaki sözler aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt olarak verilmiş olabilir?

- A) Devekuşu Kabare Tiyatrosunun bu denli tutulmasının sırrını neye bağlıyorsunuz?
- B) Devekuşu Kabare Tiyatrosu günlerine ait nasıl anılar kaldı belleğinizde?
- C) Sanat yaşamınızda tiyatronun yeri nedir, anlatabilir misiniz?
- D) Bazı oyunlarınızda seyircinin az olması sizi ve arkadaşlarınızı nasıl etkilerdi?
- E) Tiyatro yaşamınız boyunca hangi ünlü isimlerle beraber sahneye çıktınız?

27. Bir şairin bir veya birkaç şiirinin yaygın bilinir olması, diğer şiirlerini çoğu zaman gölgede bırakıyor. Sesi gür bazı insanların bir şeyler söylemek isteyen başka insanları bastırması gibi bir şey bu belki de. Burada bir kolaylık/kolaycılıkla birlikte bir doğallık da yok değil. Halkın kulağı, sesin şiddetine dikkat kesiliyor, bu doğal. Yüksek ses arasında insanın kalbine işleyen bir mırıltının, bir çılgınlığın fark edilmesi için ayrı ve özel bir dikkat gerekiyor; bu ise kolaycılıkla/kolaylıkla fark edilmeyecek bir durum. Yüksek sesli şiirlerle yahut sesi yükseltilen şiirlerle varıksal anlamda ses değeri yüksek şiirlerin aynı dergilerde yayımlanması, aynı kitapta bulunması, durumu değiştirmiyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bir şairin bir ya da birkaç şiiri ön plan çıkıp diğer şiirleri bunların gölgesinde kalabilir.
- B) Bir şairin bütün şiirleri okuyucularının gönlüne aynı derecede girebilmelidir.
- C) Şiirleri, birbiriyle yarışan şairler, okurlar tarafından daha çok ilgi görür.
- D) Bir şairin bir şiirinin ön plana çıkması, kolaycılığa kaçan okur kitlesi ve satışa odaklanmış yayıncılarla açıklanabilir.
- E) Sesini çok yükselten şairlerin şiirleri, dergilerde ve kitaplarda kendine daha kolay yer bulabilmektedir.

28. Bugün bazen tuhaf bir kelime sanal ortama düşüverdi mi anında pelesenk oluveriyor dillere. İki gün sonra bir bakmışsın ki karşı komşudan mahalle bakkalına kadar herkesin dilinde. Sonra da tabelalara, market reyonlarına sığıyor. Kitaplara da atınca elini, yapılacak bir şey kalmıyor zaten. Yavaş yavaş salıyor köklerini derinlere. Yakın bir zaman önce dilimize musallat olan "selfie" gibi mesela. Sinsi bir ajan misali ara sokaklardan, okul koridorlarından, bankamatik kuyruklarından ilerleyerek içerilere kadar girdi. Ağızdan ağıza dolanarak, o kapı senin bu kapı benim sığınarak benimsetti kendini; yer edindi. Müdahale geldi tabii. Kelime Türkçeleştirilmeye çalışıldı ancak yurt çapında ışık hızında yayılmıştı bile. "Stalklamak"tan "zap yapma"ya kadar sayfalarca örnek verebiliriz dilimizi istila eden kelimelere.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada dile getirilenlerle aynı doğrultudadır?

- A) Dilimizi istila eden kelimeler, yerlerine Türkçe karşılıklar bulunana kadar kullanılmalıdır yoksa iletişim kazaları kaçınılmaz olur.
- B) Taklit öyle kötü bir şeydir ki insana farkında olmadan asla yapmam dediğini yaptırır.
- C) Günümüzde sosyal medyanın da etkisiyle hızla yayılmış ve yerine Türkçe karşılık bulunmakta geç kalınmış birçok kelime vardır.
- D) Yabancı kültürlerin kendi dillerini yaymak adına başka dilleri istila etme çabaları her zaman başarısız olmuştur.
- E) İnternet ve sanal ortam, bilginin çok hızlı paylaşılması nedeniyle günümüzde oldukça önem taşımaktadır.

29. İnsan; sosyoloji ve psikoloji bilimlerinde sosyal bir varlık olarak nitelendirilir. Bu kavram, insanın toplumsal hayat içerisinde başka bireyler ile uyum içerisinde yaşama ihtiyacını anlatmak için kullanılır. Ancak zamanla değişim gösteren toplum ve insan "bireyselleşme" yönünde ilerlemiş, bu da sosyal bir varlık olma ile bireyselleşme arasında çatışmaya neden olmuş; bireyi kendi gibi olan diğerlerinden ayırarak yaşadığı toplum içinde ayrık bir hâle getirmiştir.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal bir varlık olan insan, zaman içinde bireyselleşip toplumdaki uzaklaşmıştır.
- B) Sosyoloji ve psikoloji bilimleri araştırma konusu bakımından insanı ele almaktadır.
- C) Biyolojik varlık olan insan, toplumda kabul görmezse zamanla toplumdaki uzaklaşır.
- D) İnsanlarla uyum içinde olan kişiler, toplumda daha çabuk kabul görürler.
- E) Toplum, alışlagelmişin dışındaki insanları zamanla bünyesinden atar.

30. Modernizm, bir ideoloji olarak Sanayi Devrimi sonrası oluşan devasa kentlerde yaşam alanı bulmuştur. Kalabalıkların yığın hâline dönüştüğü ve birbirini tanımadan birbirinin yanından geçen insanların yorgun bakışları, kentsel yalnızlığı derinleştirir. Bireycilik, modern hayat için kazanım mı yoksa insani değer açısından büyük bir kayıp mı hâlâ tartışılır. Modernizme eleştirel bir gözle bakan düşünürlerin tespiti şudur: Modernizm, insanı köksüz bir parçaya dönüştüren, bireyin ruhunda yaralar açan bir ideolojidir.

Bu parçada anlatılanları karşılayan en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanayi Devrimi'nden sonra ortaya çıkan modernizm, günümüzde hâlâ tam anlamıyla anlaşılabilen kapitalizm sonrası bir durumdur.
- B) Modernizm üzerine yapılan araştırmalar, beklenen faydayı sağlamaktan çok uzaktır.
- C) Sanayi Devrimi'nden sonra büyük kentlerde ortaya çıkan modernizm, insanları yalnızlığa itip köksüzleştiren bir sistemdir.
- D) Modernizm, insanı yalnızlığa ve bireyselliğe ittiği için toplumda ve ekonomik hayatta derin yaralar açmaktadır.
- E) Sanayi Devrimi'nin ortaya çıkardığı en büyük sorun, insanlar arasında ayrımcılığa yol açan modernist anlayıştır.

31. Yaşar Kemal, sadece Türk gelenek, inanç ve yaşamını değil Anadolu'da yaşayan her topluluğun düşünce, inanç ve umutlarını anlatmıştır. Yaşar Kemal'in yapıtları, derinlemesine bir Anadolu portresi niteliği taşıdığından, Anadolu'daki her unsur, her gelenek bu yapıtlara yansımıştır. Bu anlamda *Binboğalar Efsanesi*'ndeki Nevruz, demircilik gibi unsurlar, gelenek ve inanışlara örnektir. Anadolu'da derin bir yeri olan ağalık, beylik gibi olgular Yaşar Kemal'in birçok yapıtında bulunmaktadır. Köylünün ağalar ve beylerin kişisel istekleri ve topraklarını genişletme arzuları yüzünden yaşadıkları; bu kişilerin köylülere yaptığı zulüm, Yaşar Kemal'in yapıtlarında savaş ve ölüm karşıtlığı olarak yansımaları bulmuştur. Yapıtlarda sadece Anadolu portresi çizilmez, bunun yanında barışın önemine de dikkat çekilir, yoğun bir savaş karşıtlığı göze çarpar.

Bu parçada Yaşar Kemal'in yapıtlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Türklerin dışındaki topluluklara ve onların yaşam tarzlarına da yer verdiğiinden
- B) Bir Anadolu portresi çizildiğinden
- C) Anlatım tekniği olarak en çok betimlemenin kullanıldığından
- D) Savaş karşıtı, barış yanlısı bir tutum sergilendiğinden
- E) Anadolu insanına zulmeden ağalara, beylere yer verildiğinden

32. Son yıllarda yabancı dil özenti ayyuka çıkmış; sosyal medyada, bilgisayar oyunlarında, futbolda, dükkân isimlerinde ve en önemlisi de günlük konuşmalarda yabancı kelimelerin kullanım oranı artmaya başlamıştır. İlgili kurumlar ve kişiler bu konuda üzerine düşeni yapmaya çalışsa da bu durum, toplum olarak topyekûn bir dil bilinciyle hareket etmeden kolayca çözülmeyecektir. Ayrıca maalesef dil konusunda yetkili kurumlar bile zaman zaman hataya düşmekte ve toplumda yanlış bilgi oluşmasına sebep olmakta veya yabancı bir kelimeye Türkçe karşılık bulmakta geç kalabilmektedirler. "Bilgisayar" sözcüğü dilimize zamanında yerleşmişken "özçekim" sözcüğünün yerleşmemesi bu geç kalmışlığın sonucudur.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Gelişen teknolojiyle birlikte yabancı dillerden alınan kelimelerin kullanımı artmıştır.
- B) Türkçenin yabancı dillerin etkisinde kalmaması için toplumun daha bilinçli olması gerekir.
- C) Dilimizi yabancı dillere karşı korumak hususunda yetkililer de hata yapabilmektedir.
- D) Yabancı kelimelerin yaygınlaşmasında kitle iletişim araçlarının etkisi oldukça büyüktür.
- E) Yabancı bir kelimeye Türkçe karşılık bulmak için olabildiğince hızlı hareket edilmelidir.

33. Kaunos Antik Kenti, bir mitosa göre Miletos'un ikiz çocuklarından biri olan Kaunos tarafından Karya-Likya sınırında milattan önce dördüncü yüzyılda kurulmuştur. Antik Çağ'da bir liman kenti olan Kaunos'ta en dikkat çeken, manzaraya doğru konumlanan mezarlık alanıdır. Dalyan ve yakın çevresinde kayalara oyulmuş onlarca kral ve soylulara ait anıtsal kaya mezarları bulunur. Yüksek kayalara oyulan ve bugün Dalyan'ın simgesi hâline gelen kaya mezarları, ziyaretçilerin en çok ilgisini çeken eserlerdir. Tapınak cepheli bu kaya mezarı tipinin yanı sıra, yine kayaya oyulmuş, güvercin yuvası ismiyle tanınan dikdörtgen biçimli derin oyuk mezarlar, nişler, lahitler, yerleri özel olarak seçilmiş anıt mezarlar ve daha çok şehir surunun dışında kalan yamaçlar üzerine açılmış sandık mezarlar, kentteki mezar tipinin zenginliğini ortaya koymaktadır.

Bu parçada Kaunos Antik Kenti ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Ne zaman kurulduğundan
- B) Kurulduğu dönemde bir liman kenti olduğundan
- C) Kral ve soylulara ait kaya mezarları bulunduğundan
- D) Doğal güzelliklerinin, turistlerin ilgisini çektiğinden
- E) Zengin bir mezar çeşitliliği bulunduğundan

34. Spora merakınız varsa "kanatlı tulum uçuşu"nu mutlaka denemelisiniz. Yarasadan esinlenip insanların kullanabileceği bir kıyafetle spor hâline getirilen kanatlı tulum uçuşu, oldukça dikkat ve yoğunlaşma gerektiren bir spor dalı olarak öne çıkıyor. Bu sporun en başarılı temsilcileri Amerika, Çin ve Norveç'tedir. Kaliforniya'da Elsinore Nehri'nde, Çin'de Tianmen Shan'da ve Norveç'te Stryn'de kanatlı tulum uçucularına rastlamanız mümkün. Kanatlı tulum uçuşu, özel bir tulum aracılığıyla, hava akımının insan bedenini kaldırmasıyla yapılan bir spor. İlk kez 90'larda üretilmeye başlanan bu ergonomik tulumlar, bacakların ve kolların altında bir yüzey yaratarak âdeta bir kanat görevi görüyor. Bu tulumların uçan sincaplardan da ilham alınarak tasarlandığı söyleniyor. Paraşütle yere inilen bu sporu yapmak için daha evvel kesinlikle paraşütlü ya da paraşütsüz bir atlayış gerçekleştirmiş olmanız gerekiyor.

Bu parçada "kanatlı tulum uçuşu" ile ilgili olarak aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Bu sporu yapanların karşılaşılabilecekleri en büyük risk nedir?
- B) Bu spor en fazla hangi ülkelerde yapılmaktadır?
- C) Bu sporda kullanılan tulum için hangi hayvan örnek alınmıştır?
- D) Uçuşta kullanılan tulumların üretimi ilk ne zaman başlamıştır?
- E) Bu sporu yapmak için yerine getirilmesi gereken koşullar nelerdir?

35-36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Cahit Sıtkı, öykülerinin neredeyse hepsinde anlatıcı, yazar olarak karşımıza çıkmaktadır. (II) Olayların ya içinde ya da şahidi olarak görünen sanatçı, şehrin kalabalığından çok ara sokakların sessiz köşelerinden seslenmektedir. (III) Öykülerdeki olaylar İstanbul'da geçer yani öykülerin yazıldığı dönemlerde başlayan Anadolu'yu anlatma, Anadolu'yu mekân olarak seçme rüzgârına kapılmamıştır Cahit Sıtkı. (IV) İstanbul dışına çıktığı öykülerde de seçtiği mekân Ankara'dır, Anadolu'yu anlatmak özellikle o dönemde çok çetrefilli bir durum olduğu için Cahit Sıtkı, bu yüzden İstanbul ve çevresinde bulunmayı tercih etmiş olabilir. (V) Anadolu'nun unutulmuş yüzü, köşede kalmış acısı ne kadar yürek dağlasa da ondan söz etmek pek çok kalem erbabının tercih ettiği bir konu olmamıştır çünkü o dönemlerde de İstanbul, her şeyin merkezi, öykülerin başmekânı olmayı sürdürmüştür.

35. Bu parçada Cahit Sıtkı'nın öyküleriyle ilgili olarak

- Metinlerdeki olayların merkezinde yazar yer almaktadır.
- Üslubuyla konuları süslemeye, çekici hâle getirmeye çalışmıştır.
- Mekân olarak sınırlı sayıda şehri ele almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

36. Bu parçada numaralanmış cümleler ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- I. cümlede saptama anlamı vardır.
- II. cümlede eserin yazılış amacı dile getirilmiştir.
- III. cümlede sanatçının moda anlayışlardan etkilenmediği belirtilmiştir.
- IV. cümlede tahminde bulunulmuştur.
- V. cümlede yargı gerekçesiyle verilmiştir.

37-38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Her millet, dilini ve kültürünü yüzyıllar boyunca yoğurur; bu esnada o, akan bir nehir gibi içinden geçtiği her topraktan bazı unsurları alır. (II) Bu bakımdan her milletin dili, o milletin çağlar boyunca yaşadığı tarihin âdeta özetidir. (III) Her dilin kelime hazinesi, onu konuşan milletin kültür ve medeniyetini yansıtır. (IV) Hissetmediği ya da bilmediklerinin onun dünyasında yeri olmadığı gibi adı da yoktur; bu yüzden de diller, milletlerin hem kültür hem de medeniyetlerinin aynasıdır. (V) Sözlük, bir milletin hafızasıdır; sözlüğe uzanan el, namusa uzanmıştır. (VI) Sözlük, bir umman; dualar uğuldar derinliklerinde, destanlar coşar. (VII) Sözlükler, bir millet için hayati ehemmiyettir, dil gelenekten geleceğe bir köprü, bir varoluş iksiridir.

37. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- Dil, bir milletin yaşadıklarını, kültür ve medeniyetini yansıtır.
- Milletler sahip oldukları dil ve kültürlerini birikime dönüştürerek bugüne getirirler.
- Bir milletin dili o millete özgü olmalıdır, karışık diller yok olmaya mahkûmdur.
- Dil, bir millet için yaşam ve devamlılık kaynağıdır.
- Dil, milletlerin geçmişten gelen zenginliğini günümüze taşır.

38. Yukarıdaki parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

39-40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Deneme, yaratıcılık gerektiren bir yazı türüdür. Bir üslubu, bir iddiası, yolu yordamı, bir hacmi vardır. Öyle gündelik kalem gezintilerine deneme diyemeyiz. Ha deyince de yazılmaz. Şu kadarını söyleyeyim; deneme, yeni düşüncelerin keşfedilme zeminidir. Kalemın çetin sınavlardan geçtiği bir nesir çeşididir. Düşüncelerin olduğu kadar kelimelerin de arastasıdır. "Hiçbir kurala bağlanmayan" ifadesiyle başlayan bir tanım, denemeyi tanıtmaz. Elbette "özgürlük", her yazı gibi denemenin de teneffüs edeceği atmosferdir. Ne var ki "özgürce konuşma ve düşünce üretme", hiçbir zaman başıboşluğa ve boşboğazlığa ruhsat vermez.

39. Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaratıcı düşünme yeteneği olmayan yazarların deneme türünde eser vermeleri yanlıştır.
- B) Özgürce düşünülerek yazılmamış denemeler okur tarafından hemen fark edilir.
- C) Deneme türünde eser vermek, diğer edebî türlere göre daha zordur.
- D) Bir metne deneme diyebilmek için o yazının, konusunu günlük hayattan almış olması gerekir.
- E) Deneme, bu türün bir kuralı yoktur diyerek aklınıza her geleni yazmak değildir.

40. Bu parçada geçen "gündelik kalem gezintileri" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazılan yazıları gözden geçirme
- B) Başka yazarların eserlerini okuma
- C) Yazmak için yoğunlaşma
- D) Üzerinde çok düşünmeden yazma
- E) Özgürce yazı yazma

YANITLAR	
1	(A) (B) (C) (D) (E)
2	(A) (B) (C) (D) (E)
3	(A) (B) (C) (D) (E)
4	(A) (B) (C) (D) (E)
5	(A) (B) (C) (D) (E)
6	(A) (B) (C) (D) (E)
7	(A) (B) (C) (D) (E)
8	(A) (B) (C) (D) (E)
9	(A) (B) (C) (D) (E)
10	(A) (B) (C) (D) (E)
11	(A) (B) (C) (D) (E)
12	(A) (B) (C) (D) (E)
13	(A) (B) (C) (D) (E)
14	(A) (B) (C) (D) (E)
15	(A) (B) (C) (D) (E)
16	(A) (B) (C) (D) (E)
17	(A) (B) (C) (D) (E)
18	(A) (B) (C) (D) (E)
19	(A) (B) (C) (D) (E)
20	(A) (B) (C) (D) (E)
21	(A) (B) (C) (D) (E)
22	(A) (B) (C) (D) (E)
23	(A) (B) (C) (D) (E)
24	(A) (B) (C) (D) (E)
25	(A) (B) (C) (D) (E)
26	(A) (B) (C) (D) (E)
27	(A) (B) (C) (D) (E)
28	(A) (B) (C) (D) (E)
29	(A) (B) (C) (D) (E)
30	(A) (B) (C) (D) (E)
31	(A) (B) (C) (D) (E)
32	(A) (B) (C) (D) (E)
33	(A) (B) (C) (D) (E)
34	(A) (B) (C) (D) (E)
35	(A) (B) (C) (D) (E)
36	(A) (B) (C) (D) (E)
37	(A) (B) (C) (D) (E)
38	(A) (B) (C) (D) (E)
39	(A) (B) (C) (D) (E)
40	(A) (B) (C) (D) (E)